

1. Bespreking ter directie Integratie B.E.B., 29/10/53,
10.30 - 12.30. Aanwezig de heren: Linthorst Homan en Wemelsfelder (BEB), Beelaerts van Blokland en Küffer(?) (Buitenl.Z.), Drees en Jansen (Fin.), Maas en Verberne (H.&N.)
Doel is een vrijblijvende gedachtenwisseling inzake harmonisatie aan de hand van Belgische ideeën, zulks in het licht van de ervaringen ter conferentie te Rome en ter voorbereiding van nader Nederlands standpunt.
2. Gesteld wordt dat een vrij goederen- en dienstenverkeer verreweg het belangrijkste, een vrij particulier kapitaalverkeer daarentegen bijkomstig, economisch niet nodig en praktisch bezwaarlijk is, immers de E.G. haalt dan teveel tegelijkertijd overhoop. Vrij staats- en particulier kapitaalverkeer is als doelstelling te aanvaarden, en dus op den duur acceptabel. Op korte termijn evenwel is voldoende, dat - bij voorkeur dank zij "propositions" v.d. E.G. - de deelnemende staten zich verplichten een nationaal betalingsbalansevenwicht op afgesproken niveau o.a. van werkgelegenheid, met autonoom-globale maatregelen (lonen/prijs - fiscale/sociale - monetair/financiële politiek e.t.q.) na te streven. Kapitaalsintegratie op korte termijn via recommandaties v/d E.G. is slechts nodig en acceptabel, voorzover bij gebrek daaraan het vrije goederen- en dienstenverkeer wordt gehinderd resp. onmogelijk gemaakt. Twee gevallen laten zich voorshands denken: a) bedoelde autonome maatregelen zijn niet dermate globaal, dat een of meerdere partners verklaren daarvan hinder te ondervinden b) enig land ziet zich genoodzaakt een beroep te doen op "escape-clauses" ~~ex~~ betalingsbalansmoeilijkheden (en dreigende of aanwezige troubles fondamentaux et persistants?). De E.G. kan zich alsdan - in het bijzonder ook in geval a), met haar recommandaties richten tot ieder van de deelnemende landen, ~~die~~ ~~en~~ naarmate deze "schuldig" bevonden wordt(en).
3. Tegenover de gedachtengang onder 2 wordt gesteld: indien de ~~bespreking~~ ~~van~~ het goederen- en dienstenverkeer het belangrijkste ~~x~~) is, hoe is dan te verklaren, dat juist op vrij kapitaalverkeer door bv. België en Duitsland (en misschien ook Italië?) wordt aangedrongen enerzijds en door Ned. (en Frankrijk?) weerstand wordt geboden? Van een streven naar theoretisch perfectionisme kan Duitsland misschien, maar Bleu (en Italië) zeker niet worden "verdacht". Speculatieve kapitaalsverplaatsingen (het zgn. vluchtkapitaal) binnen de zes naar markten waar ogenblikkelijk winst genomen kan worden, kunnen worden ondervangen. Voor het geval beoogd wordt, misschien door België, Duitsland, (Italië?), bij gelegenheid van de creatie van de Eur.pol/econ.gemeenschap de voorziening in eigen kapitaalbehoeften "in de wacht te slepen", rijst de vraag hoever kan Nederland dan gaan? Kan Nederland - Europees gezien - en gelet op de doelstelling bezwaar blijven maken tegen meer duurzame kapitaalsverschuivingen naar gebieden binnen de zes, waar het hoogste/veiligste rendement wordt verwacht? Het wil voorkomen, dat praktisch gesproken al vrij spoedig - zodra de autonoom globale maatregelen van en voor ieder land tot vestiging of handhaving van omschreven betalingsbalans-evenwicht worden genomen, welke maatregelen wel altijd de nationale geld/kapitaalmarkt, rentevoet, credietbewegingen, consumptie, tempo en spreiding der investeringen

en/of een of meerdere daarvan in verschillende mate zaken, en daarmee de goederen- en dienstenruil binnen de zes beïnvloeden. al vrij spoedig (getuige besprekingen en communiqué K.S.G.-ministers 12/13 Oct.jl.) aan harmonisatie van kapitaalverkeer niet zal zijn te ontkomen (nog afgezien van de noodzaak daartoe in geval van meer betekenende conjunctuurwijzigingen) en dus bv. investeringsprogramma's niet voldoende zijn, maar een gemeenschappelijke investeringspolitiek (c.q. conjunctuur politiek) noodzakelijk wordt.

4. Besloten werd de gedachtenwisseling voort te zetten op 6 November 10 u.v.m., aan de hand van een (concept-) nota Wemelsfelder, van theoretisch-practische aard, waarin de discussie onder 2 en 3. hun plaats krijgen.

Mr W.M. Verberne 29/X-'53

- x) Het zou uitermate nuttig zijn, indien in de nota-Wemelsfelder (4) een analyse zou kunnen worden gemaakt (N.B. OEEC-materiaal) over enige jaren bv. 1949 t/m 1952, van de overall-betalingbalansen (zowel lopende rekening als de eigenlijk gezegde kapitaalrekening) van ieder van de zes, en wel zó dat blijkt hoe daarin de zes ten opzichte van elkaar paraïsseren.